

Izhaja razen nedelj in praznikov
vsak dan opoldne.

Uredništvo in upravnništvo v Ljubljani,
Frančiškanska ulica št. 6, 1. nadst.,
Učiteljska tiskarna.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankirana
pisma se ne sprejemajo. Reklamacije
za list so poštne proste.

NAPREJ

Glasiło jugoslovanske socialno demokratične stranke

Stev. 37.

V Ljubljani, četrtek dne 14. februarja 1918.

Leto II.

Pisma iz Prage.

III.

8. februarja 1918.

Jedro sporu v češko-slovanski soc. dem. stranki je to-le:

Posl. Habermann in list »Nova Doba« proglasa o bodočih nalogah delavskega gibanja sledeče: »Češki delavski razred stoji kot razred malega naroda pred velikimi nalogami, v prvi vrsti pred rešitvijo vprašanja češke države — zapoved je zato, da se češki delavski razred zedini pod zastavo socializma in da ujedinen složno deluje za tem, da bo ustava bodoče češke države temeljila in do podrobnosti demokratična, da ne bo češka država država razredne vlade, ampak socialistična država. Ta naloga je najbolj jasen argument za presojo vprašanja ujedinenja češkega socialističnega gibanja.« — »Pravo Lidu«, ki je glavno glasilo stranke in ga izdaja posl. Ant. Němec, v uredništvu pa so dr. Šmeral, Stivin, dr. Soukup, Krejci, Maček itd. — tedaj prvi možje stranke, pa piše z ozirom na gorenje:

»Po našem mnenju je popolnoma napačen nazor, da stoji češki delavski razred danes v prvi vrsti pred reševanjem vprašanja češke države in v drugi vrsti pa pred demokratičnimi problemi in socialistično preobnovo družbe. Razvoj zgodovine poudarja na drugi poti, naj si že želi ta ali oni drugače. V prvi vrsti bo postavljen delavski razred pred probleme socializma in vprašanja moči proletariata in šele potem iz tega konflikta pridemo k rešitvi vprašanja samoodločbe narodov in tedaj tudi k rešitvi samoodločbe češkega naroda. Kdor si predstavlja najbližje naloge delavskega razreda češkega v zmislu, ki ga je označila »Nova Doba«, mora priti do mnenja, da je zgraditev češke države najbližja naša naloga — iz tega seve izhaja drugo smer agitacije, drugo smer taktike in drugo razmerje k Češki zvezi, k češki buržoaziji, k narodno-socialni stranki, kakoršen imajo na mislih sodruzi, ki so prepričani, da so najmočnejše gonilne sile zgodovine, tudi danes socialistični problemi, problemi razredni in da more biti češka država, zlasti češka socialistična in demokratična država, izbojevana le na socialističnem bojišču. Tisti sodruzi, ki tako mislijo, ravna v duhu razrednega mednarodnega socializma, marksističnega, v duhu zgodovinskega materializma, protiveč se zaplavljenju narodnostne ideologije, ki je v letih vojne zaplavila cel svet in pronikla v gotovih meri celo v našo stranko.« —

To sta tedaj dva nazora. Veseli nas, da je nazor »Prava Lidu« nazor večine. Češki »Narodni Listy« so že z velikim bobnom udarili po »Pravu Lidu« in dr. Šmeralu. Tudi praški dopisnik »Slov. Naroda« bo gotovo pod vplivom »Nar. Listov« zapisal kake radikalne modrosti. (Op. ured.) — Smo že brali v pondeljkovem »Narodu« celo vrsto neukusnosti, zlasti ono, da je Šmeral enak — dr. Šusteršiču, s katerim, kakor je znano, je Narodova stranka nedavno nakirala in podpisala — deklaracijo.) Pa to naj vas nič ne moti. Fakt je, da se vrača češko razredno zavedno delavstvo nazaj na pravo pot. Sedanje stališče »Prava Lidu« je jasen dokaz za to.

Koalicija z meščanstvom je smrt za delavsko ljudstvo. Tu na Češkem so ustanovili svoj čas Narodni Odbor. Ta odbor so kmalu razbili, ker meščanstvo ni hotelo delavcev v svoji sredi. Obnoviti »Narodni« ne morejo, pač pa snujejo meščanske demokracije, ki imajo edini namen: kaliti vid onim, ki so še tako navadni, da verujejo v meščanske fraze. Veselo znamenje je, da je te dni »Pravo Lidu« prišlo do spoznanja, da je govorjenje o demokratičnem duhu češkega meščanstva navadna pustja prevara... Res je tako in nič drugače.

Kakšni ljudje so češki novi meščanski demokracije, naj navedem en primer. Ob Božiču je izšel v »Narodnih Listih« poseben proglas, podpisan po samih mogočnejših, (pisateljski svet, profesorji visokih šol, industrijaši itd.) da naj se ustanovi enotna, vse narodna stranka. Med podpisani je bil tudi podpisani Čiril Bartonč vitez z Dobruška. — Te dni je izšel poseben letak v komisiji knjižarne F. Borový v Pragi, ki se peča s tem možem. Ta češki »demokrat« je v vojni »zaslužil« 55 milijonov kron, in to iz dela ubogih čeških tkalcev, katerim plača še danes po 5 (reci: pet) kron na dan, prav tako kot pred vojno. Ko je ta demokrat možil svojo hčer, naročil je za sijaj dvajset duhovnov, da so prisostvovali obredu — na svoj grad, ki ga je kupil iz vojnih dobičkov v sedežu čeških kraljev v Zbraslavi, je povabil svojega soseda z gradu breznškega, namreč praškega nadškofa Hynka... In ta mož je soprožival češki narod za ustanovitev državopravne, demokratične in socialno-napredne stranke!!

Češko delavstvo po mojem mnenju čakajo hudi boji z lastno buržoazijo. Pobratili so se z njo ne vedoč, da je delavstvu sovražna danes prav tako kot pred 20—30 leti, ko jih je proglasila za narodne izdajalce in nevredne, ker so hoteli večji kos kruha in boljšo plačo. Sedaj bo težko delo, ker so se med delavske vrste vrinili mnogi, ki niso vanje spadali. No — delavstvo ima vsaj zopet dokazano, da mora samo hoditi za uresničenjem svojih ciljev.

Pohvale meščanskega časopisja se mora razredno zavedno delavstvo bati kot Judeževih poljubov. Hlapca se hvali, dokler zvesto in za majhno plačo prenaša vse kaprice gospodarja — kadar pa se postavi na noge ter hoče živeti kot človek, takrat pa je jo! Iz prejšnjega »festa« fanta je ničvreden lenuh itd. To je zgodovinsko in velja še vedno!

Nevarni poizkusi v Belgiji.

V Nemčiji zopet živahno razpravljajo o belgijskem vprašanju. Zgleda namreč tako, kakor da bi hoteli formulo o pravu samoodločevanja narodov izrabiti v to, da razpolove Belgijo na ta način, da dobi Vlamsko nekako samostojnost in da bi se močno naslanjala na Nemčijo. Nemčija bi zavladata tako nad Antverpnom in belgijskim obrežjem.

Pred nekaterimi tedni se je bil sestavil nek »Vlamski svet«, ki izvršuje delo za samostojnost vlamskega dela Belgije. Pred kratkim je bil izdal izjavo, kjer pravi, da je že izvedena samostojnost vlamskega ozemlja. Pričeli so z ljudskim glasovanjem v pokrajinah Brabant in vzhodna Vlamka. V Antverpnu in Gentu so priredili v zadnjih dneh glasovanje Vlamcev, h kateremu so povabili nemške vojne poročevalce, ki so poročali domov. Čeprav so se toliko trudili, da bi napravili to glasovanje pomembno, vendar se je izkazalo, da je bilo vse skupaj pogrešana akcija. V velenem mestu Gentu se je sešlo okoli 5000 ljudi. V tako obljubljenem mestu, kakršni je Antwerpen, so baje zborni 8000 oseb skupaj. Ker pri takih cenitvah nikdar ne zaokrožijo števila navzdol, gre torej le za ljudski šod, ki je imel prostora v eni sami veliki dvorani. Prebivalstvo v Antverpnu je bilo deloma pasivno, deloma je uprizarilo hrupne protidemonstracije. Čeprav so želje večine Vlamcev, da se upošteva njihove nacionalne posebnosti, zelo žive, vendar se branijo proti gospodarski in politični razcepljenosti Belgije, za katero jim ne prinaša nadomestila niti to, da bi se lahko opirali na večjo Nemčijo.

Vlamski svet je prav tako malo upravičen, da bi govoril v imenu belgijskega ljudstva v vlamskih okrajih, kakor litvinski deželni svet, ki hoče govoriti v imenu litvinskega prebivalstva. Kakor litvinski deželni svet tako je ustavila nemška vlada tudi vlamski svet, katerega hoče izrabiti v svoje namene. Pred vojno niso zahtevali Vlamski nikdar državne samostojnosti, čeprav tvorijo večino belgijskega prebivalstva in bi bili lahko uveljavili svojo voljo. Šele nemška vlada je oživila to gibanje Vlamcev. Vsenemški klic »mi moramo osvoboditi vlamске brate« je zadonel neposredno po zasedanju Belgije, ko ni bilo še nobenega znaka vlamskega gibanja.

Oni krogi v Nemčiji, ki podpirajo to gibanje in ga uporabljajo za obrambo svojih namenov, ne delajo tega na korist vlamskega prebivalstva Belgije, temveč zato, da izvedejo svojo politiko moči in prav tako, kakor so hoteli izkoristiti poljsko gibanje za samostojnost. Tudi takrat so prirejali na Poljskem manifestacije ljudstva, o katerih je nemško časopisje obširno poročalo, da vpliva na javno mnenje v Nemčiji v zmislu vladnih načrtov. Danes prinaša meščansko časopisje enake vesti iz Belgije.

Odkar so bile na Poljskem one manifestacije ljudstva, se niso razvile stvari na Poljskem prav nič po želji nemških aneksionistov in nemške vlade. Pouk z vzhoda naj bi svaril pred enakimi poizkusi na zapadu.

Pri bodočih mirovnih pogajanjih bi se izvedla delitev Belgije lahko le tedaj, če bi bila Anglija priprljena, da sklene mir za vsako ceno. Zato bi bilo zelo umestno, da bi se govorilo o samostojni Vlamski kolikor mogoče malo.

Politični pregled.

— **Kriza Seidlerjeve vlade.** Ministrski predsednik Seidler nadaljuje pogajanja s strankami. Predvčerajšnjem je sprejel zastopnike nemško radikalne stranke, s katerimi se je posvetoval o trutnovskem vprašanju. Včeraj je konferiral z zastopniki nemško-nacionalnih strank. Ostro opozicionalno stališče poljskega kluba in poljskih članov gosposke zbornice je spravilo na površje vprašanje o odstopu poljskih ministrov dr. pl. Cviklinskega in viteza Twardowskega. Z nemške strani se ruje proti ministru dr. pl. Vittezu Zolgerju.

— **Trutnovsko vprašanje v parlamentu.** »Česky svaz« bo stavil na prihodnji seji poslanske zbornice nujno vprašanje glede trutnovske zadeve. Ministrski predsednik bo baje na vprašanje takoj odgovoril.

— **Aretacije na Tirolskem.** Italijanski državni poslanec dr. pl. Bertolini je bil te dni aretiran. Tirolski listi objavljajo sedaj naslednje uradne obvestilo: Posrečilo se je, prihi na sled široko razpletenemu sistemu špionaže, ki je neposredno pred izbruhom vojne z Italijo obveščala sovražnika o vojaških in gospodarskih razmerah na južnem Tirolskem. Udeležena sta bila razen župana dr. Bertolinija v Tridentu tudi inženier Paolazzi in bivši poslanec Avancini. Oba sta aretirana. »Arbeiter-Zeitung« prištevja k temu poročilu: »Upajmo, da prinese javna sodniška razprava jasnost v to tajinstveno, tako razkrita vojnomočno afero.«

— **Kriza na Poljskem.** Iz Varšave se poročajo poljskim listom: Vsi mirovne pogodbe med centralnimi državami in Ukrajino je nastala na Poljskem resna kriza. Vojaški guverner grof Szepticki je odstopil, civilni adlatus vitez Madeyski je prosil za izpust iz službe; poljska vlada je podala demisijo. V vodilnih političnih krogih se namerava preprečiti izvršitev tega načrta, ker bi sicer lahko izginile vse dosedaj ustanovljene poljske institucije, ter bi prišli na površje radikalni elementi, ki bi iskali zvezo z rusko republiko. Za dan 27. februarja razpisane volitve za državni svet se ne morejo izvršiti, ker so razpisane volitve tudi za okraje, ki naj vsled mirovne pogodbe pripadajo Ukrajini. Razmere na Poljskem so postale zelo nejasne in splošno prevladuje mnenje, da je državnoto Poljske resno ogrožena.

— **Položaj v Rumuniji.** V Jašu se dne 20. februarja sestane rumunski parlament, kateremu predloži vlada važne predloge. Bratianu, ki je pognal Rumunijo v vojno, je odstopil; novo vlado sestavi general Averescu. V Sinaji se že nekaj dni vrše mirovna pogajanja, ki bodo baje v najkrajšem času končana.

— **Bolgarija in Rusija.** Iz Sofije poročajo: Bolgarska vlada je obnovila diplomatske odnose z Rusijo. Prejšnji bolgarski poslanik v Beogradu, Zatrašikov, je imenovan za poslanika v Petrogradu.

— **Izjava ruske vlade,** da ustavi sovražnost, demobilizira in da sprejema zopet diplomatske, konzularne, pravne in gospodarske zveze z osrednjimi državami in se hoče o njih pogajati je tako jasna, da bi morali tudi Avstrija in Nemčija podati odgovor na izjavo. Meščansko časopisje že pošepetava, da take izjave osrednje države ne morejo podati. V avgustu leta 1914 je bila vojna z Rusijo potrebna le zaradi tega, ker je Rusija mobilizirala; sedaj je demobilizirala, ne preti torej nobena nevarnost več in Czernomove izjave za mir brez aneksij in s samoodločevanjem narodov so bile tako izrazite, da je popolnoma logično, da podasta tudi centralni državni enako izjavo, kakor jo je dal Trocki in s tem proglasijo mir z Rusijo. Tudi trditve, da je treba čakati, kaj napravi Rusija z Ukrajino — baje so delavski, vojaški in kmetijski sveti sklenili, da jo puste v miru — ne more biti merodajno, ker bi ta konflikt ne ogrožal ne Avstrije ne Nemčije. Enaka izjava od te strani, kakor jo je podala ruska vlada, je torej potrebna in edino poštena.

— **Ruski državni bankrot.** Razglašja se naslednji dekret, sprejet na seji centralnega izvršilnega odbora z dne 3. februarja: 1. Vsa državna posojila, ki so jih najele vlade ruske buržoazije, se proglašajo od 1. decembra 1917 dalje kot neveljavna. Kuponi za december se več ne izplačajo. 2. Ravno tako postanejo neveljavne vse garancije, ki so jih te vlade prevzele za posojila raznih podjetij. 3. Razveljavijo se vsa inozemska posojila brezpogojno in brez vsake izjeme. 4. Obligacije s kratkim rokom ostanejo v veljavi. Odstotki se ne izplačujejo. Obligacije same je smatrati kot nakaznice za kredit. Nepremožne državljane, ki imajo razveljavljena notranja posojila do 10.000 rubljev, se bo odškodovalo z deleži novega posojila ruske socialistične federativne republike. 6. Vloge v državnih hranilnicah in njih obresti so nedotakljive. V posesti hranilnic se nahajajoča razveljavljena posojila se prevzamejo na dolg republike. 7. Glede odškodovanja zadrug itd. se izdelajo posebna določila. 8. Vodstvo likvidacije posojila ima v rokah vrhovni gospodarski svet. 9. Za izvršitev je pooblaščen državna banka. 10. Določitev nepremožnih se izvrši po posebnih komisijah. Te imajo pravico, razveljaviti v polnem obsegu prihranke, ki niso pridobljeni potom dela, tudi tedaj, če ne presegajo svote 5000 rubljev.

— **Ruska vnanja posojila.** Vsled razveljavljanja ruskih vnanjih posojil je najhuje prizadeta Francija, ki je do pričetka svetovne vojne posodila Rusiji vsaj 20 milijard rubljev. V drugi vrsti je Anglija s približno 7 milijardami rubljev; Nemčija je posodila 2 milijardi, Amerika 1 milijardo, Japonska 390 milijonov jenov. Da se izogne dalekosežnim posledicam ruskega državnega bankrota v Franciji, je glasom pariških poročil francoska državna banka prevzela izplačevanje ruskih državnih kuponov.

— **Podržavljenje ruske trgovske mornarice.** Petrogradska agentura opoča: Z dekretom sovjeta ljudskih komisarijev se proglašajo vsa plovitelna podjetja, ki so last akcijskih družb ali veletrgovin, za narodno lastnino ruske republike. Izvzete so le posebne določene manjše ladje. Nadalje se razglašja dekret o konfiskaciji akcijske glavnice prejšnjih privatnih bank. Vse te kapitalije se v celem obsegu konfiscirajo in izroče ljudski banki ruske republike. Vse bankovne akcije se razveljavijo in izplačevanje dividend ustavi.

— **Ozile švedskih žena.** Finska je pozorišče domačih bojov. Sosednja Švedska se je pričela zanimati za gibanje na Finskem in jame nagibati k intervenciji. Zato so švedske žene izdale oklic, kakor poroča korespondenčni urad, ki pozivlja vlado, da naj ničesar ne ukrepa glede na Finsko, kar bi utegnilo spraviti Švedijo v vojno nevarnost. Švedska vlada naj posreduje med obema strankama na Finskem, da odloži orožje in ščitita samostojnost Finske.

Naročnina po pošti z dostavljanjem na dom za celo leto K 30.—, za pol leta K 15.—, za četrt leta K 7.50, za mesec K 2.50. Za Nemčijo celo leto K 33.60, za ostalo tujino in Ameriko K 42.—. Posamezne številke po 10 v.

Inserati: Enostopna peti vrstica 30 v; pogojem prostor 50 v; razglaš in poslano vrstica po 60 v; večkratni objavi po dogovoru primeren popust.

Dnevne beležke.

— **Interpelacija na celokupno vlado** je vložil Jugoslovanski klub glede na preganjanje poslanca bivšega župana ljubljanskega Ivana Hribarja.

— **Duhovitost.** »Slovenski Narod« poroča: po poljskih listih, da je bil Trocki pred vojno leta 1914 na Tirolskem na nekem socialdemokratičnem shodu, kjer je pripovedoval, da so ruski revolucionarji že od leta 1879 v zvezi z avstroogrskim zunanjim ministrstvom. Če bi bil Trocki to pripovedoval o socialdemokratični stranki, bi ga bili zbrani sodruzi na gnali. Kako podla je taka dolžitev, dokazuje najbolj to, da prav boljševiki, katerim pripadajo Trocki in Ljennin, ne priznavata nikakršnega kompromisa z meščanskimi strankami, še manj pa je verjetno, da bi se bili ruski revolucionarji naslanjali na zunanje reprezentante meščanskih vlad. Da, občinstvo ima res dobre želodce.

— **Društvo zasebnih uradnikov in uradnic** na slovenskem ozemlju ima svoj redni občni zbor, vsoboto, 16. t. m. ob 7. zv. v restavraciji Narodnega doma. Člani, članice pridite vsi!

— **Zdravstveno stanje** mestne občine ljubljanske od 3. do 9. februarja: Novorojencev 16, mrtvorojen 1, umrlo je 21 oseb, med njimi 14 domačinov in 7 tujcev. Vsled difterije je umrl 1 tujec, vsled jetike so umrli 4 domačini in 1 tujec, vsled mrtvočila 1 oseba. Na difteriji sta oboleli dve osebi.

— **Ruska fenomenalna virtuozinja na gosli**h Minie Tomšinskij v Ljubljani. Mlada ruska goslačica, ki se predstavi jutri v petek ob 1/4. ljubljanskemu občinstvu v deželnem gledališču slovi kot ena najboljših ruskih umetnic. Do nedavnega časa je bila kot Rusinja internirana v Budimpešti. Vse ruske in nemške kritike soglašajo v sodbi, da je njen koncert učinkoval povsod kot prava senzacija. — Predprodaja vstopnic od 11. do 12. ure dop. in od 3. popoldne dalje pri blagajni dež. gledališča.

— **Občni zbor poljske kovinarske organizacije** se je vršil v petek, 8. februarja t. l. popoldne ob 5. v gledališču Politeama Ciskutti ob polni udeležbi. Na zboru je govoril o pomenu strokovne organizacije strokovni tajnik kovinarjev za primorsko, sodrug Chiussi. Zbor je izvolil naslednji novi odbor soglasno, in sicer: sodrugi: predsednik Anton Pirz, podpredsednik Viktor Pascottini, tajnik Josip Cocevar, podtajnik Emil Filipich, blagajnik Josip Mišchou, I. podblagajnik Rudolf Schumeniak, II. podblagajnik Ivan Wesely, knjižničarji Nedelko Pelhan in Evgen Zustoich; v direktorij Stefan Mežnar in Ivan Lekan; kontrolorjema Ludvik Landskron in Kvinto Nacinovich.

— **Na smrti obsojen.** Pred graškim deželnoobrambnim sodiščem je bil obsojen na smrt na večalih 29 letni črnovojniški rudar Peter Krofič, dodejen 122. črnovojniški delavski kompaniji v Trbovljah. Obtožen je bil dvakratnega roparskega umora in nekaterih vlomov. Zaradi tatvine je bil že večkrat predkaznovan. Zadnja kazen zaradi tatvine je trajala 18 mesecev. Pri razpravi je opravičeval svoja dejanja z lakotjo.

— **Brez kruha!** V Beljaku so brez kruha. Do petka ga ne bo. Namesto ene četrtinke hleba dobe po 200 gramov ovsnega riža ali koruznega zdroba!

— **Članje konsumnega društva v Črni** vlnjudo vabimo, da naj vsak prinese med 15. in 28. februarjem svoje dividende marke lepo urejene in s knjižico vred v konsumno društvo.

— **Velika železniška nezgoda na bohinjski železnici.** »Arbeiter-Zeitung« prinaša iz Gradca sledeče poročilo, datirano od 10. t. m.: Na bohinjski železnici se je zgodila usodopolna železniška nezgoda. Od natovorenega vlaka se je odtrgalo 14 naloženih vagonov, ki so drveli proti rakovskemu predoru in zadeli v transportni vlak. Osebe na odtrganih vagonih je skoraj vse mrtvo, med temi je tudi 18 letna hčerka nekoga čuvaja. Stiri ranjence so potegnili še žive izpod razvalin, a dva sta kmalu umrla. Nekateri ranjenci so bili v strašnem položaju; govorili so pač še z njimi, toda pomagati jim niso mogli. Po mučnih urah neizmerne trpljenja so umrli tudi ti. Pri postaji Sv. Lucija-Podmelec so delali pet dni in pet noči, da so oprostili tir.

— **Solkanski sodrugi!** Podpisani prosim vse sodruge odbornike delavskega izobraževalnega društva v Solkanu, da mi pošljejo naslove, da jim sporočim, kaj se je zgodilo z društvenim imetjem. Obenem prosim vse solkanske sodruge, da nabirajo nove potrebščine, knjige, zabavne, poučne ali znanstvene, partiture delavskih pesmi in tudi denarna pomoč bo dobro došla. Sploh vse potrebujemo, ker je vse zgorelo v mojem domu, ki ga je požgala sovražna granata. — Štefan Perko, gospodar Del. izobraževalnega društva v Solkanu, točasno: Angern št. 37. na Niž. Avstrijskem.

— **Prvi redni občni zbor »Mednarodne zveze tržaskih in primorskih časnikařev«** se je vršil v nedeljo 10. februarja v sejni dvorani tržaskih Trgovinske in obrtne zbornice. Izvoljeni so v odbor: za predsednika Josip Pasiglih, za podpredsednika Makso Cortič in Mayerweg, za tajnika Anton Ekar in Marij Stanca, za blagajnika Marij Centa, za knjižničarje Raimondo Scabar, za njegovo namestnico Av.

relija Cesari, za odbornika Silvija Gasivoda; častno sodišče: Karel Blumauer, Josip Dolanec, dr. Erminij Metlicovitz; pregledovalca računov: Karel Mioni in Josip Prunk.

Občni zbor podružnice kovinarjev na Jesenicah se bo vršil v nedeljo dne 24. februarja t. l. točno ob 9. dopoldne v gostilni pri »Jelenju« na Savi. Dnevni red: Blagajniško poročilo; volitev odbora in nadzorstva; volitev zaupnikov; razno. Dolžnost članov in članic je, da se obnega zbora polnoštevilno udeležijo.

Odbor.
— **Poziv!** Podpisane je poslal meseca septembra 1917 neki Sfiligij Fabijan 60 K iz Bruka ob Muri, ne da bi bil navedel, za kaj je ta znesek. Ker se imenuje na pismeni poziv ni oglasil, ga prosim tem potom, da mi naznani namen pošiljave. Če se v dveh mesecih dotičnik ne oglasi, oddam znesek strankini blagajni. Znanec imenovanega pa prosim, da ga o tem pozivu obvesti. V potrdilo naj pošlje dotičnik receptis. — Zore Viktor, Ljubljana, Šelburgova ulica 6/II.

Vojna.

Dunaj, 18. februarja. (Kor. ur.) Uradno se razglasi: Nobenih posebnih dogodkov. — Šef generalnega štaba.

Berlin, 18. februarja. Wolfvov urad poroča iz glavnega štaba: Zapadno bojišče: Močnejši izvidni oddelki, katere je sovražnik postavil severno Lensa in ob potoku Omignon, so bili v bližinskem boju zavrnjeni. V ostalem je bilo bojno delovanje omejeno na manjše izvide in topniški ogenj v posameznih odsekih. Po močnejši topniški pripravi med Filirejem in Mozlo so francoske kompanije naskočile pri Remenaville naše črte. Po kratkem boju je bil sovražnik z velikimi izgubami odbit. Ob Subelkopu in Hartmannswellerkopu topniški ogenj in boj z minami. Naši letalci se sinoči z uspehom napadli trdnjavo Nancy. — Macedonska fronta: Pri Monastiru in ob Vardaru artiljerijski boji in letalsko delovanje. — Z ostalih bojišč nič novega. — Von Ludendorff.

Zadnje vesti.

Cesarjev manifest ob sklepu miru.

Dunaj, 13. februarja. (Kor. ur.) Jutrišnja »Wiener-Zeitung« bo razglasila sledeči cesarjev manifest:

Mojim narodom! Z milostno božjo pomočjo smo sklenili mir z Ukrajino. Naše zmagovalno orožje in naša odkritosrčna mirovna politika, ki smo jo zasledovali z neomahljivo vztrajnostjo sta rodila prvi dan obrambnega boja, ki smo ga vodili za naš obstoj. Skupno z mojimi težko preizkušenimi narodi zaupam v to, da bo po tem prvem, za nas tako razveseljujočem mirovnem sklepu, kmalu dodeljen splošni mir trpečemu človeštvu. Pod vtiskom tega miru z Ukrajino se obrača naš pogled polen simpatije onemu stremelcu mlademu narodu, v srcu katerega se je najprej izmed naših nasprotnikov zbudilo čustvo ljubezni do bližnjega in ki je imelo tudi po v mnogih bitkah dokazani hrabrosti še dovolj odločnosti, da udeležuje pred vsem svetom svoje boljše prepričanje. Tako se je izločil prvi iz tabora naših sovražnikov, da v interesu našega skupnega velikega cilja, ki ga hoče doseči kar najprej, združi svoje stremljenje z našo močjo. Ze od prvega trenutka, ko sem bil zasedel prestol svojih slavnih pradedov, sem se čutil eno z mojimi narodi v skalnato trdnem sklepu, da izvajem nam vsiljeni boj, dokler ni dosežen časten mir, tembolj se čutim združeno sedaj v tej uri, v kateri je bil izvršen prvi korak za uresničenje tega cilja. Z občudovanjem in ljubezni polnim priznanjem za skoraj nadčloveško vztrajnostjo in neprimerno požrtvovalnostjo mojih junakov čet kakor tudi onih, ki izkazujejo vsak dan doma nič manjšo požrtvovalnost, gledam polen zaupanja v bližnjo, srečno bodočnost. Vsemogočni naj nas blagoslovi še dalje z močjo in vztrajnostjo, da ne dosežemo končni mir le za se in svoje zveste zaveznike, temveč za vse človeštvo.

12. februarja 1918.

Seidler, m. p. Karl, m. p.

Sijajen sprejem grofa Czernina na Dunaju.

Dunaj, 13. februarja. Danes ob treh popoldne se je pripeljal grof Czernin iz Litovskega Bresta na Dunaj, kjer mu je priredilo prebivalstvo sijajen sprejem. Na tisoče ljudi je čakalo nanj. Mnogi ga je burno pozdravljali. Na kolodvoru ga je sprejel župan Weiskirchner z vsem mestnim svetom in obema podžupanoma in nižjeavstrijski deželni glavar princ Liechtenstein. Župan ga je nagovoril in ga slavil kot onega, ki nam prinaša krušni mir. Grof Czernin je odgovoril z daljšim govorom in dejal, da je mir, ki ga prinaša, res krušni mir. Transportne težkoče so sicer še ogromne, toda vse priprave so že v teku. Razmere se sicer ne bodo izpremenile od dneva do dneva, a vendar se pokažejo izboljšave od tedna do tedna, od meseca do meseca. Kar se je izvršilo v Brestu ni še konec svetovne vojne, a je začetek konca. Nalezljive niso le politične bolezni, toda tudi politično zdravljenje in mir bosta učinkovala nalezljivo. Glede vojnih ujetnikov je dejal grof Czernin, da se bodo vrnil vsi, tozadevne obljube že imamo. Sklenil je svoj govor s sledečimi besedami: »Ne smemo pozabiti, da se zvija Rusija v krčih državljanske vojne. To so velike težkoče. Upamo pa, da premagamo tudi te težave. Tudi Ukrajina trpi vsled državljanske vojne. To povzroči lahko še velike težave in jih bo tudi povzročilo. Kljub temu sem poln upanja. Če je bilo tedaj upravičeno zaupljivo pričakovanje, je danes: Trdnost sem prepričan: Vzdržimo še nekaj časa in časten splošen mir bo dosežen. Pred ministrstvom za zunanje za-

deve se je zbralo na tisoče žen, ki so ga burno pozdravljale. Minister jih je nagovoril z balkona. V uradu ga je pričakovalo vse uradništvo.

Czernin odgovori na Wilsonovo poslanico.

Dunaj, 13. februarja. Grof Czernin namerava odgovoriti v najbližjem času na Wilsonovo poslanico.

Zastopstvo Jugoslovanskega kluba pri Seidlerju.

Dunaj, 13. februarja. Dr. Korošec, dr. Luginja in dr. Spincič so bili v imenu Jugoslovanskega kluba pri ministrskemu predsedniku. Pogajanja so potekla brezuspešno.

Boljševiki in mir.

Dunaj, 13. februarja. Glasilo boljševikov »Pravda« piše: Pravkar doseženi sporazum med centralnimi državami in Rusijo je močno utrdil položaj boljševikov, ker je sedaj izpoznalo rusko ljudstvo, da sta Ljening in Trockij resnično izpolnila mirovno željo ruskega ljudstva.

Bern, 13. februarja. »Berner Tagblatt« poroča s poučne strani, da je sporočila entente vladi boljševikov, da sta Japonska in Kitajska pripravljene na pohod v Sibirijo, če pride do separatnega miru. Zato ni sklenil Trockij separatnega miru. Juristično in formalno je obšla Rusija na ta način prelom zveznih pogodb.

Amsterdam, 12. februarja. Reuter poroča, da pišejo angleški listi o mirovnem sklepu z Rusijo v tem zmislu, da je postala ruska vlada žrtev diplomacije centralnih držav.

Anglija in mir z Ukrajino.

London, 12. februarja. (Kor. ur.) Reuterjev urad izve, da ne smatra angleška vlada za svojo dolžnost, da bi priznala mir, sklenjen med Avstro Ogrsko, Nemčijo in onimi, ki so ga podpisali v imenu Ukrajine.

Mackensen se pogaja z Rumunijo.

Berlin, 13. februarja. Wolfvov urad poroča: Vest Agence Havas, da je feldmaršal Mackensen rumunski vladi poslal ultimatum, ne odgovorja resnici. Res pa je, da je Mackensen pričel pogajanja z rumunsko vlado, da se končno odloči zadeva premirja ter pojasni sedanja razmerja med Ukrajino in Rumunijo.

Besarabija in Rumunija.

Berlin 13. februarja. Bolgarski poslanik Rizov se je izrazil, da nimajo centralne države nič proti temu, če bi dobila Rumunija del Besarabije kot nadomestilo za Dobružo, ki jo obdrži Bolgarija. Na ta način bi postala balkanske vprašanje enostavnejše.

Ali mir ali anarhija?

Kodani, 13. februarja. »Politiken« piše: Mir z Rusijo, ki je neposredno sledil miru z Ukrajino, je dalekosežnega pomena. Sklep miru z Rumunijo je vprašanje najbližnje bodočnosti. Mir z Rusijo je pomenljiv zaradi tega, ker so državniški entente sedaj prisiljeni, da se končno odločijo. Geslo končne zmage je vsled izločitve Rusije izgubilo svojo veljavo. Le državniški, ki se z zavezanimi očmi bližajo prepadu, se morejo ogibati vprašanja: Takojšen mir ali pa še dve-ali večletna vojna, in sicer vojna brez upanja na zmago, ampak lez gotovostjo anarhije, v primeri s katero je sedanja anarhija v Rusiji le otroška igra.

Branting za posredovanje na Finskem.

Stockholm, 13. februarja. Svenska Telegram Byran poroča: Na velikem delavskem zborovanju je govoril Branting ter protestiral proti oboroženi intervenciji Švedske v finski državljanski vojni, pač pa priporočal posredovanje med bojujočimi se strankami. Sprejeta je bila resolucija, v kateri se vlada opominja, naj poskuša posredovati. Finsko delavstvo se pozivlja, naj se ne upira eventualnemu posredovanju Švedske, pač pa naj odločno nastopi proti propagandi za intervencijo.

Aprovizacija.

Krušne komisije bodo uradovale v petek, dne 15. februarja t. l. od 8. do 1. ure popoldne. Izdajale se bodo izkaznice za kruh in moko.

Člani vojne zveze, se vnovič opozarjajo, da morajo svoje izkaznice za kruh takoj predložiti v konsumu, ker sicer ne bodo dobili kruha in moko.

Vse zavode in gostilničarje v Ljubljani. Mestna aprovizacija nujno pozivlja, da priglase svojo potrebščino govejega mesa. Kakor je bilo že v časopisih objavljeno, odslej za naprej ne bodo smeli mesarji prodajati govejega mesa gostilničarjem in zavodom, temveč ga bodo dobili naravnost od mestne aprovizacije. Mestna aprovizacija nujno potrebuje seznam vseh gostilničarjev in zavodov, ki potrebujejo večje množine govejega mesa. Vsak gostilničar mora navesti, koliko ima stalnih gostov, nestalnih gostov in domače družine. Zavodi morajo pa označiti natančno število pri njih prehranjevalih oseb. Prijavit se je osebno v aprovizacijskem uradu na Poljanski cesti št. 13, dop. od 9. do 12.

Razdeljevanje živil za ubožno prehrano. Mestna aprovizacija je že ponovno opozorila stranke, da pazijo na razpisani red, pri razdeljevanju živil za ubožno prehrano. Kljub temu stranke še vedno ne prihajajo ob določenih urah. Opažamo tudi, da stranke, ki bi morale vzeti meso tekom tedna, prihajajo vse v soboto in s tem onemogočajo red pri razdeljevanju živil. Mestna aprovizacija bo od zdaj upoštevala samo tehtne vzroke (bolezni itd.), da bo nakazala zamujeno meso. Drugače opozarjamo ponovno, da ne bomo nobenemu zamudniku več nakazali mesa. Poleg tega opominjamo stranke, ki so meso zamudile, naj nika ne nadlegujejo s svojimi prošnjami aprovizacijskih uslužbencev pri razprodaji živil, temveč naj se obračajo v navedene nujnih slučajih samo na pisarno ubožne prehrane.

Krompir za VII. okraj. Stranke VII. okraja prejmejo na osebo enako množino krompirja kakor druge stranke drugih okrajev. Vsaka oseba dobi 5 kg. ne pa kakor je bilo pomotoma javljeno 1 kg.

Razdelitev mesa na izkaznice ubožne akcije. Opozarjamo vnovič vse stranke ubožne akcije, da morajo prinesiti vselej s seboj v cerkev sv. Jožefa, kjer prejema meso, poleg izkaznic ubožne akcije tudi rodbinske izkaznice, sicer v bodoče absolutno ne bodo prejele blaga.

Zabelo na izkaznice s črko A dobe stranke v soboto, 16. t. m. popoldne pri Mühleisnu na Dunajski cesti. Določen je tale red: od 2 do pol 3 štev. 1 do 40 od pol 3 do 3 štev. 41 do 80, od 3 do pol 4 štev. 81 do 120 od pol 4 do 4 štev. 121 do 160, od 4 do pol 5 štev. 161 do 200, od pol 5 do 5 štev. 201 do konca. Vsaka oseba dobi en četril kg. kilogram stane 4 krone. Poleg zelenih izkaznic s črko A prinesite s seboj nakazila za mast.

Petrolej na izkaznice št. 1 (za rodbine) se bode oddajal po sedecem redu. Na vsako izkaznico št. 1, ki je veljavna za I. do VI. okraj se dobi 1 liter petroleja, ki stane 56 vinarjev. (VII. do XI. okraj, ki so zadnjič dobili le pol litra petroleja dube vsled tega pri prihodnji razdelitvi pol litra več kakor okraj I. do VI.) Če kateremu trgovcu zmanjkalo petroleja najprinese takoj vse karte v mesno posvetovalnico, kjer bode dobil še naknadno nakazilo za petrolej. Vse izkaznice za petrolej št. 1, 2 in 3, ter prejemnice pa se morajo predložiti najkasneje do 18. t. m. v mestni posvetovalnici, ter sporočiti, koliko je še preostalo petroleja, ker se bode sicer na stroške mudnega trgovca odredila revizija v trgovini. Petrolej se bode dobil v sled. trgovinah: Na izkaznice za I. okraj: a) pri g. Jermanu, Poljanska cesta 5 na št. 1 do 150 dne 23. februarja, na št. 150 do 350 dne 24. februarja; b) pri g. Brezovaru, Poljanska c. 76 na št. 350 do 600 dne 23. februarja; c) pri g. Mehltru, Ambrožev trg 2 na št. 500 do 650 dne 23. februarja, na št. 650 do konca dne 24. februarja; Na izkaznice za II. okraj: a) pri g. Zorcu, Sv. Florjana ulica št. 1 do 250 dne 23. februarja, na št. 250 do 500 dne 24. februarja; b) pri g. Džaju, ulica na Grad na št. 500 do 750 dne 23. februarja, na št. 750 do 1000 dne 24. februarja; pri g. Skubicu, sv. Florjana ulica 30 na št. 1000 do 1250 dne 23. februarja, na št. 1250 do 1500 dne 24. februarja; Na izkaznice za III. okraj: a) pri g. Zetko, Emonska cesta, na št. 1 do 250 dne 23. februarja, na št. 250 do 500 dne 24. februarja; b) pri g. Steinerju, Opekarska cesta, na št. 500 do 750 dne 23. februarja, na št. 750 do 1000 dne 24. februarja; c) pri g. Pocku, Opekarska c. na št. 1000 do 1250 dne 23. februarja, na št. 1250 do 1500 dne 24. februarja; Na izkaznice za IV. okraj: a) v konsumu v Zvezdi na št. 1 do 250 dne 23. februarja, na št. 250 do 500 dne 24. februarja; b) pri g. Ebertu, Kongresni trg, na št. 500 do 750 dne 23. februarja, na št. 750 do 1000 dne 24. februarja; c) pri g. Morasiju, Gradišče 7, na št. 1000 do 1250 dne 23. februarja, na št. 1250 do 1500 dne 24. februarja; Na izkaznice za V. okraj: a) pri g. Stupicu, Sodna ulica na št. 1 do 150 dne 23. februarja, na št. 150 do 350 dne 24. februarja; b) pri g. Holzerju, Dunajska cesta na št. 350 do 500 dne 23. februarja, na št. 500 do 700 dne 24. februarja; c) v Konsumu, Sodna ulica na št. 700 do 850 dne 23. februarja, na št. 850 do konca dne 24. februarja; Na izkaznice za VI. okraj: a) pri g. Anton Mencingerju, Sv. Petra cesta 42 na št. 1 do 250 dne 23. februarja, na št. 250 do 500 dne 24. februarja; b) pri g. Loricu, Kolodvorska ulica na št. 500 do 650 dne 23. februarja, na št. 650 do 800 dne 24. februarja; c) pri g. Omanu, Radeckega cesta na št. 800 do 950 dne 23. februarja, na št. 950 do konca dne 24. februarja.

Kislo zelje za VI. Občani Viča, ki imajo rumene izkaznice zaznamovane s črko B in C, prejmejo kislo zelje v petek, dne 15. t. m. dop. pri Jakopiču na Mirju. Določen je ta-le red: Stranke z rumenimi izkaznicami B pridejo na vrsto od 8. do 9. ure, stranke z rumenimi izkaznicami C pa od 9. do 10. ure št. 1 do 225, od 10. do 11. št. 226 do konca. Vsaka oseba dobi 1 kg. Kilogram stane 80 vin.

Kislo zelje za Moste. Občani Most, ki imajo rumene izkaznice, zaznamovane s črko B in C,

prejmejo kislo zelje v petek, dne 15. t. m. pop. pri Jakopiču na Mirju. Določen je ta-le red: Od pol 2. do 2. stranke z rumenimi izkaznicami B št. 1 do 100, od 2. do pol 3. št. 101 do 200, od pol 3. do 3. št. 201 do konca. Od 3. do pol 4. stranke z rumenimi izkaznicami C št. 1 do 110, od pol 4. do 4. št. 111 do 220, od 4. do pol 5. št. 221 do 330, od pol 5. do 5. št. 331 do konca. Vsaka oseba dobi 1 kg. kilogram stane 80 vin.

Razno.

* 30 000 prešičev z Ogrskega v Avstrijo. Ogrska akcijska družba za pitanje prešičev je sklenila z avstrijskim ministrom za prehrano pogodbo, s katero se zavezuje, da pošlje z Ogrskega 30.000 prešičev v Avstrijo. Avstrijska vlada je potrdila pogodbo.

* Mocan potres so zaznamovale potresne opazovalnice v Trstu in Budimpešti. Potres je bil 13. februarja ob sedmih in 20 minut zjutraj. Od Trsta je bil oddaljen potres 9400 kilometrov. Konec potresa je bil ob devetih dopoldne in je bil najhujši v vzhodni Aziji ali pa srednji Ameriki.

* Bivši sultan Abdul Hamid umri. Vest o smrti Abdul Hamida, ki je podlegel pljučnici, zbujajo spomine na najkrutejše vladanje tega moža na Turškem. Abdul Hamid je nastopil vladno leta 1876 med rusoturško vojno s silo. Ko je nastopil vladno, je obljubil ustavo, ki se pa v resnici ni nikdar izvedla. Po ruski vojni je vladal kot neomejen vladodržec, na Dunaju in v Berlinu pa so ga imeli za spretnega in zvi-tega diplomata. Njegova oblast se je pa na znotraj naslajala le na pretorjansko gardo Albancev in izborni izvedeni špijažni sistem. Turčija je pod njegovim gospodstvom gospodarsko popolnoma propala. Konec njegovemu vladanju je napravila vojaška vstaja leta 1908, zakaj ko se je skušal še ohraniti na prestolu s pomočjo staroturških paš, je Seiket paša zavzel Carigrad in turški narodni zbor je odstavil sultana. Poslali so ga najprej z enajstimi ženami v Solun, potem pa, ko so Solun dobili Grki, v neki grad pri Carigradu, kjer je umrl dne 10. t. m. v 76. letu starosti.

Izdajatelj in odgovorni urednik:

Josip Petejan.

Tisk »Učiteljske tiskarne« v Ljubljani.

Šivilje

ki morejo same preskrbeti šivalne stroje, se sprejmejo proti dobri plači. Predstavijo naj se v c. in kr. tovarni za ilovico, Moste pri Ljubljani.

F. BATJEL

Gorica Ljubljana

Stolna ulica št. 2. Stari trg št. 28.

Moška in ženska dvokolesa

še s staro prevratilko

šivalni in pisalni stroji, gramofoni, električne žepne svetilke.

Najboljše baterije.

Posebno nizka cena za preprodajalce.

Mehanična delavnica

na Starem trgu št. 11.

Največja slovenska hranilnica!

MESTNA HRANILNICA LJUBLJANSKA

Ljubljana, Prešernova ulica št. 3.

je imela vlog koncem leta 1917 K 66.800.000—
hipotečnih in občinskih posojil „ 27.000.000—
rezervnega zaklada „ 2.000.000—

Sprejema vloge vsak delavnik in jih obrestuje najvišje po

4%

večje in nestalne vloge pa po dogovoru.

Hranilnica je pupilarno varna in stoji pod kontrolo

c. kr. deželne vlade.

Za varčevanje ima vpeljane lične domače hranilnike.

Posoja na zemljišča in poslopja na Kranjskem proti 5%,
izven Kranjske pa proti 5% obrestim in proti najmanj 1%
oziroma 1% odplačevanju na dolg.

V podpiranje trgovcev in obrtnikov ima ustanovljeno

Kreditno društvo.